

INSTALLATIENIEUWS

Deze krant is een uitgave van Enter Media bv i.s.m. Geberit voor installierend Nederland

Woensdag 29 april 2015

Vakman moet goed te vinden zijn op internet

3

Geberit sponsort kajaker Maarten Hermans die zijn droom leeft

5

Piels Technische Installaties richt blik op toekomst, onder andere met BIM

7

De Groot Installatiegroep werkt mee aan Wildlands Adventure Zoo

9

7,3

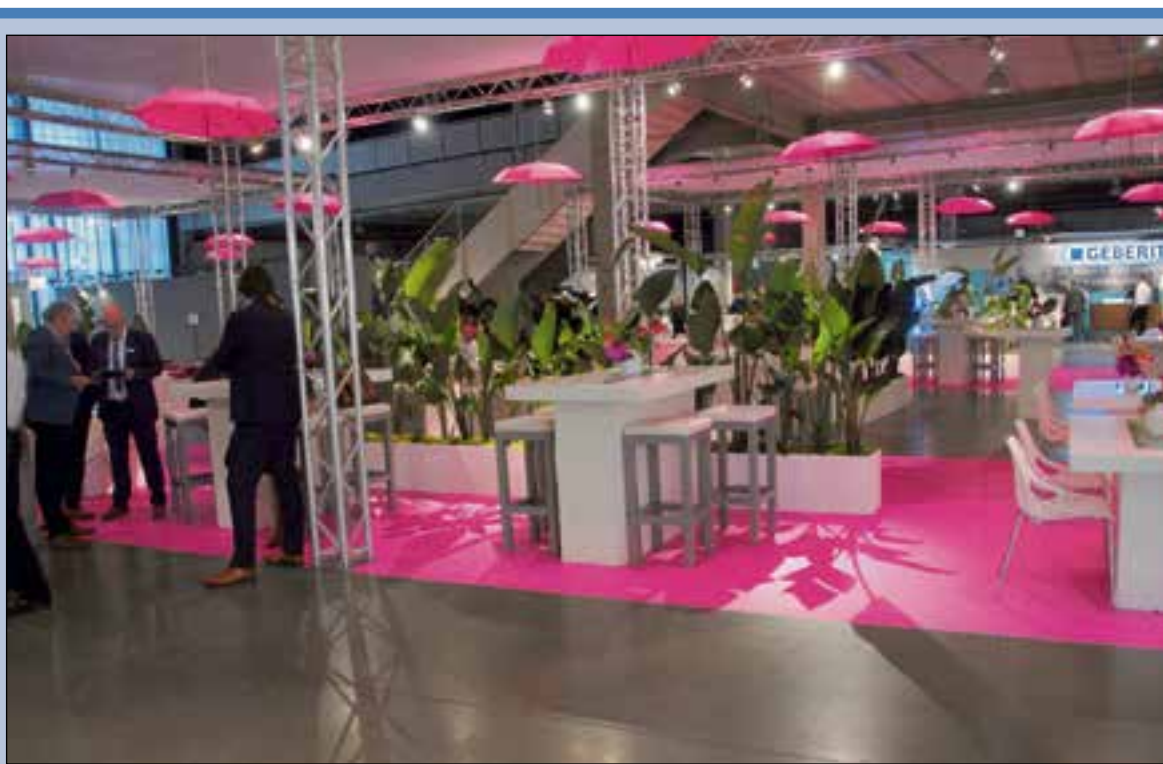
maanden is de gemiddelde omvang van de orderportefeuille in de bouw

Overgrote meerderheid stoort zich aan wc-geurtjes

Vieze geurtjes zijn een grote ergernis voor veel Nederlanders bij of na een bezoek aan het toilet. Zowel geurtjes die anderen achterlaten als eigen geurtjes worden niet gewaardeerd. Nederlanders horen graag van de installateur hoe vieze geuren kunnen worden voorkomen en ze hebben er best geld voor over, maar installateurs laten hier kansen liggen. Sterker nog: ongeveer één op de drie consumenten neemt het de installateur kwalijk dat hij de klant niet heeft geïnformeerd over de oplossing zoals Geberit DuoFresh.

Dit zijn de belangrijkste conclusies van een onderzoek uitgevoerd door Blauw Research Marktonderzoek. Stank op het toilet is een groot probleem, want 80 procent van de Nederlanders stoort zich eraan. Voor vrouwen is stank de nummer 1 ergernis op een toilet en jongeren storen zich het meest aan vieze geurtjes, maar ook mannen worden er niet gelukkig van. Verder blijkt dat de ergernis aan stank het grootst is wanneer meer mensen een toilet moeten delen.

Stankproblemen worden door zowel mannen als vrouwen ervaren, maar vrouwen hebben er meer problemen mee om stank achter te laten. Vrouwen vinden het bijvoorbeeld vervelender wanneer ze een vies geurtje achterlaten (helemaal als de gebruiker erna weet van wie het vieze luchtje afkomt) en 22 procent van de vrouwen schaamt zich in een openbare gelegenheid. Dit geldt maar voor 10 procent van de mannen. Een kwart van de vrouwen maakt zich tijdens het toiletgebruik al druk of er iemand na hen komt. En een kwart van de Nederlanders is bang dat mensen anders naar hen zullen kijken na het ruiken van hun luchtje. De grote boodschap zo lang mogelijk ophouden is de meest beproefde manier om geurtjes te voorkomen en er zijn ook afspraken tussen gemeenschappelijke gebruikers, zoals verplicht gebruik van een luchtverfrisser, altijd de deur na het toiletgebruik sluiten, alleen de grote boodschap doen op een bepaald toilet in huis en niet 's morgens het toilet in de badkamer gebruiken. Zie ook pagina 2: Geberit DuoFresh oplossing voor stankprobleem op toilet.

Optimisme bepaalt sfeer ISH Noviteitenshow

De ISH Noviteitenshow die van 20 t/m 22 april is gehouden is in alle opzichten perfect geweest voor zowel de 23 merken die zich presenteerden, als de ruim tweeduizend bezoekers. De standhouders demonstreerden tijdens deze beurs hun nieuws dat voor een groot deel in maart tijdens de ISH in Frankfurt is gepresenteerd. Maar anders dan de megabeurs in Frankfurt, is de ISH Noviteitenshow in De Beursfabriek in Nieuwegein overzichtelijk en bijzonder sfeervol. Maar het meest opvallende was de positieve 'vibe' die er heerste. De kleur van de beurs was roze. Dit is de kleur van het optimisme en dat was bijzonder goed gekozen, want een positief gevoel en optimisme over de toekomst waren er alom. "Toonzalen worden weer opnieuw ingericht en er wordt weer gepraat over nieuwe medewerkers. Dat zijn signalen die de branche goed doen", zei Jaap van der Klugt, voorzitter van de Stichting Badkamer Promotie die de beurs organiseerde, na afloop.

Dit jaar 40.000, volgend jaar 47.000 en in 2017 53.000: volgens prognoses van Bouwken- nis is dit het aantal woningen dat de komende drie jaar wordt opgeleverd. De stijgende trend komt door toename van de orderportefeuilles bij bouwbedrijven en een groeiend aantal aangevraagde bouwvergunningen. Vooral commerciële bouwers dragen bij aan het herstel. De woningbouw in opdracht van corporaties stabiliseert op een laag niveau.

Consumenten hebben steeds meer vertrouwen in de economie en de woningmarkt, inkomens nemen toe, de werkgelegenheid trekt langzaam aan en de rente is historisch laag, aldus zet Bouw- Kennis de belangrijkste oorzaken op een rij.

Een belangrijke aanwijzing dat de bouw weer springlevend is, is de omvang van de woningbouwprojecten die bouwbedrijven in portefeuille hebben. Volgens het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) hebben aannemers in februari dit jaar voor 7,4 maanden werk. Een jaar eerder was dit 5,4 maanden. Er is wel een klein voorbehoud voor wat betreft al te ronkende cijfers: in februari nam de orderportefeuille ten opzichte van januari met twee tiende af.

Onderzoek: installateurs lopen achter met BIM

Installatiebedrijven vinden zelf dat ze niet vooroplopen met de implementatie van Bouw Informatie Modelleren (BIM) en dit beeld wordt bevestigd door wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit Twente. Een aantal installateurs noemt zich een BIM-middenmoter, enkele zien zichzelf als achterblijver en geen van de geïnterviewde

installatiebedrijven vindt zichzelf een koploper met BIM.

Het betreft een onderzoek naar de ontwikkelingen van BIM binnen de bouwsector. Dit wordt vertaald in de volwassenheid waarmee deelsectoren en afdelingen binnen bedrijven tegen BIM aankijken, de zogeheten BIM-maturity. Onder installateurs is nog veel

winst te halen wat betreft BIM. Vooral de standaardbeschrijvingen van taken, verantwoordelijkheden, processen en procedures zijn vaak nog niet afgestemd op BIM. Verder valt er veel te winnen in het deelgebied mens en cultuur. Anders gezegd: veel installatiebedrijven willen wel bimmen, maar de medewerkers zijn er nog niet aan toe of houden het zelfs tegen.

Grootte van projecten

Of projecten met BIM worden uitgevoerd hangt volgens de installateurs onder meer af van de grootte van de projecten. In grotere projecten (met integrale contractvormen) wordt BIM vaker vereist.

Drijfveer

De belangrijkste drijfveer om te gaan bimmen is het gegeven dat

de opdrachtgever het gebruik van BIM eist. Veelal wordt het gebruik van BIM contractueel afgedwongen door partners in de keten. Efficiëntie werken is daarnaast een tweede reden en vermindering van faalkosten een derde reden om aan BIM te gaan beginnen.

Onvoldoende kennis

Installateurs hebben ook redenen om niet met BIM te starten. Vooral onvoldoende kennis en ervaring ten aanzien van BIM belemmert de snelheid van implementatie en uitbreiding van BIM-toepassingen, maar daarnaast speelt onvoldoende motivatie en steun binnen de organisatie om de transitie te maken naar het werken met BIM een belangrijke rol. Ten derde vinden installateurs de ontwikkeling van nieuwe procedures en werkprocessen ingewikkeld en tijdrovend.

HINDERLIJKE WC-LUCHTJES ZIJN GROTE BRON VAN ERGERNIS

Geberit DuoFresh oplossing voor stankprobleem toilet

Stank op het toilet is voor veel Nederlanders een groot probleem, maar dit is te voorkomen. Een goede oplossing is Geberit DuoFresh dat het probleem door middel van luchtzuivering bij de bron bestrijdt.

De Geberit DuoFresh verwijdert geuren bij de bron en gaat daarmee verder dan luchtverfrissers, die geuren alleen camoufleren, en ventilatiesystemen, waarbij de lucht zich eerst door de hele badkamer verspreidt. De techniek zit achter de muur. Een knop op de bovenzijde van de bedieningsplaat Sigma40 activeert het geurzuiveringssysteem dat achter de muur zit. Dit systeem maakt gebruik van een actief koolstoffilter om de lucht uit de pot te zuiveren en vervolgens weer vrij te laten. Ook zorgt de Geberit DuoFresh voor fris water bij elke spoeling, want achter de bedieningsplaat is onzichtbaar een houder geïntegreerd waar hygiënisch een stortbakblokje geplaatst kan worden ter vervanging van de onhygiënische toiletblokhouder.

Het systeem stopt automatisch na 10 minuten, maar kan ook handmatig gestopt worden.

De DuoFresh is snel geïnstalleerd en heeft naast een stroomaansluiting geen verdere aanpassingen. Het koolstoffilter is snel en eenvoudig te vervangen, gemiddeld één keer per jaar.

Geberit heeft nu een leuke actie met DuoFresh. Kijk op pagina 5 of ga naar www.geberit.nl/maartenhermans

'Gezondheid gebouw moet meetbaar worden'

Onder bouwprofessionals is behoefte aan een label waarmee de gezondheid van een gebouw kan worden vastgesteld. Een dergelijke methode wordt door zowel installateurs als aannemers, beheerders en gebruikers van gebouwen een grote toekomst voorspeld, zeker nu de regelgeving steeds strenger wordt.

Dit staat in een onderzoek van USP Marketing Consultancy dat is uitgevoerd in het kader van het vakevent Building Holland dat begin april is gehouden. Het thema was (Re)Building the Future, waarbij vanuit verschillende disciplines is gekeken naar de nieuwe manier van bouwen. Ketensamenwerking speelt daarbij een grote rol. Iets meer dan de helft (51 procent) van de bouwprofessionals is voorstander van het inzichtelijk maken van de gezondheid van een gebouw. Hiervoor kan een methode worden ontwikkeld waarmee nu ook de energieprestatie van gebouwen wordt gemeten (en dit is steeds meer gemeengoed). De bouwprofessionals constateren dat aan de ene kant de regelgeving en de gestelde eisen steeds strenger worden, maar voor drie kwart van hen is het onduidelijk wat er precies wordt verstaan onder een 'gezond' gebouw.

EIS EERSTE KLAS PRESTATIES

be think innovate

De MQ is een compact systeem voor watervoorziening. Met volledig geïntegreerde componenten biedt het alles wat u nodig heeft als installateur om uw klanten te voorzien van eerste klas watervoorziening. Het zelfaanzuigende ontwerp maakt het opvoeren van water mogelijk zelfs vanaf 8 meter diepte; er is dus weinig 'gedoe' bij toepassingen met zuighoogte. De MQ levert de complete oplossing, of het nu om het verpompen van water uit een bron of om het verhogen van de druk van het net gaat. De innovatieve watergekoelde motor betekent dat uw klanten ook kunnen genieten van een stille werking. Eis eerste klas prestaties. Kijk voor meer info op www.grundfos.nl.

GRUNDFOS

Vakman moet goed te vinden zijn op internet

Het eigen netwerk (vragen aan kennissen en vrienden) is nog steeds de belangrijkste manier van Nederlanders om een vakman te vinden. Maar internet wordt steeds vaker gebruikt om een vakman, bijvoorbeeld een installateur, te vinden. Vakkundigheid en betrouwbaarheid zijn voor Nederlanders hierbij de belangrijkste zoekcriteria. Dit betekent dat de professionele vakman er alles aan moet doen om goed vindbaar te zijn op internet.

Dit staat in een onderzoek waarvoor de organisatie Zelfstandigen Bouw opdracht heeft gegeven en dat is uitgevoerd door Marketing

USP Consultants. In de zoektocht naar een vakman is het eigen netwerk nog steeds de belangrijkste bron voor de huizenbezitter, waarbij positieve ervaringen van bekenden of eigen ervaringen in het verleden cruciaal zijn bij de keuze. Maar internet wordt steeds belangrijker. Steeds meer huiseigenaren maken gebruik van online marktplaatsen in hun zoektocht naar een vakman.

Van 12 naar 26 procent
Momenteel zoekt rond 12 procent van de huizenbezitters via internet een vakman en de verwachting is dat dit snel zal stijgen naar zeker 26 procent, dus meer dan een verdubbeling. Het maakt

hierbij wel verschil welke leeftijd de persoon die een vakman zoekt heeft. Jonge woningbezitters grijpen sneller naar internet.

Vakbekwaamheid
Vakbekwaamheid (47 procent vindt dit belangrijk) en betrouwbaarheid (28 procent) van de vakman zijn de belangrijkste selectiecriteria bij de keuze voor een vakman. Op de derde plaats staat een goede prijs-kwaliteit-verhouding en ook het nkomen van afspraken, het afgeven van garanties en relevante werkervaring worden van belang geacht. Het belang van deze aspecten wordt groter naarmate de klus groter is.

Colofon

InstallatieNieuws is een uitgave van Geberit BV.
www.installatienieuws.com
www.debestefittervannederland.nl

Productie:
Enter Media BV
Fijnvandraatlaan 2a
1381 EW Weesp
Tel. (0294) 410333
Redactie:
Hans Peijs, André Verheul

www.entermediabv.nl

Wilt u via e-mail op de hoogte blijven van het nieuws in de installatiebranche, meldt u zich dan aan voor een abonnement op www.installatienieuws.com.

© Copyright Op de teksten, de foto's en het ontwerp van het InstallatieNieuws rust copyright. Niets mag op welke wijze dan ook worden overgenomen, veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder toestemming van de uitgever.

Bouwsector is weer positief

De bouwsector ziet de toekomst zonnig in. Uit onderzoek onder beslissers in de bouwsector ziet 9 op de 10 weer volop kansen in de bouw en bijna twee derde geeft aan komend jaar een marktgroei te verwachten van minimaal 2 procent.

Dit leert onderzoek onder de bezoekers van Building Holland dat begin april is gehouden. Volgens de decisionmakers (ruim 56 procent van de bezoekers aan het vakevent neemt beslissingen)

liggen de kansen voor de bouw- en vastgoedsector met name in transformatie en renovatie, respectievelijk gevolgd door 'ketenbreed samenwerken' en 'levensloopbestendige gebouwen'. Building Holland ademde een sfeer van positivisme. "Woningbouw is weer aan het vliegen. Samen vanuit alle disciplines in de keten moeten we dicht op de vraag kruipen en slimmer en duurzamer schakelen", zei Wienske Bodewes, voorzitter NEPROM, bij de opening van het event.

■ GEBERIT

Heeft u ook 35 procent ontevreden klanten?

Partner in totaaloplossingen.

Door Jeroen Bosman
Trainingsmanager Geberit

Informeert u wel eens bij uw klanten wat zij van wc-luchtjes vinden? Zo nee, waarom niet? Meer dan een derde van uw klanten wil namelijk dat u hen die vraag stelt! Zij ervaren wc-geuren als zeer onaangenaam; meer dan 80 procent van de mensen ergert zich aan de stank van de voorganger. En u kunt daar iets aan doen.

In een gemiddeld gezin is de toiletdeur bijna vier uur per week op slot. Gedurende ons leven brengen we er dus veel tijd door, de cijfers variëren van 1 tot 3 jaar per mensenleven. Toch vraagt een installateur zelden naar de beleving van stank.

Komt dat door schaamte om het onderwerp bespreekbaar te maken? Vergt het inmeten van een watercloset zo veel aandacht dat het wordt vergeten? Of: vindt u het niet erg dat 35 procent van de klanten het u kwalijk neemt dat u het niet ter sprake brengt? Ja, want zo hoog is dat percentage. Meer dan een derde van uw klanten wil dat u oplossingen aanbiedt voor de stankoverlast. En toch doen installateurs dat massaal niet. 98 procent van de installateurs informeert haar klanten niet over de oplossingen die er zijn om onaangename wc-geuren tegen te gaan. En dat terwijl meer dan de helft van de mensen erg geïnteresseerd is in een oplossing als DuoFresh, dat vieze geurtjes direct uit de toiletpot verwijdt.

Een keuken zonder afzuigkap is tegenwoordig ondenkbaar. Terwijl dat meestal lekkerder ruikt dan de geur van verteerd voedsel. Dat vindt iedereen verschrikkelijk. Bovendien roepen toiletgeuren onaangename associaties op. Is er een stinkende voorganger op de wc geweest én ruiken wij het nog bij het betreden van het kleine kamertje, dan ontstaat direct het idee dat het er niet schoon is. Daarnaast toont onderzoek aan dat twee vijfde van de mannen zich schaamt als ze een onaangenaam aroma voor anderen achterlaten, terwijl ruim de helft van de vrouwen voorzichtig om zich heen kijkt na een onwelriekend wc-bezoek. Vrouwen zijn wel vergevingsgezinder ten opzichte van hun stinkende medemens: als het gaat om de geur van anderen, dan blijkt dat mannen zich vaker ergeren. En jongeren nog het meest.

Tegen geringe meerkosten kunt u stank, schaamte en ergernis naar het verleden verwijzen. Het DuoFresh wcelement kost slechts een paar euro meer dan DuoFix. Dan is het toch vreemd dat DuoFresh niet standaard wordt aangeboden en geïnstalleerd! Bovendien hoeft uw klant niet direct te beslissen. U kunt nu al - tegen nauwelijks meerkosten - de DuoFresh plaatsen en voorbereiden en op elk gewenst moment in de toekomst geurafzuiging activeren door de bedieningsplaat te vervangen voor een Sigma40 bedieningsplaat. 54% van de mensen vindt DuoFresh interessant. Bied klanten dan ook de mogelijkheid om stank te lijf te gaan. Het zal uw relatie met hen ten goede komen, want u biedt niet alleen extra service, maar ook meer comfort.

Het Geberit DuoFresh toiletsysteem verwijdt onaangename geurtjes direct vanuit de toiletpot. Met één druk op de knop wordt de lucht gezuiverd en vervolgens weer gelijkmatig fris afgegeven. Geberit DuoFresh bestaat uit het inbouwreservoir voorbereid op geurafzuiging in combinatie met bedieningsplaat Sigma40. De inbouwreservoirs zijn verkrijgbaar in de montage-elementen DuoFix, GIS en GISeasy. Sigma40 is er in kunststof - wit en zwart - en glas - wit, zwart en umbra.

KNOW
HOW
INSTALLED

‘Convectiewarmte is vaak comfortabeler’

Vloerverwarming was en is nog steeds voor velen het toppunt van luxe verwarming. Maar hoe hoger de isolatiegraad van een woning, hoe minder voor de hand liggend de keus voor vloerverwarming is.

Dit zegt Bart Cremers, Adviseur Kenniscentrum van Zehnder Group Nederland. Warmteoverdracht kan gebeuren op verschillende manieren; bij een radiator en convector gebeurt dit grotendeels door convectie (stroming) en bij vloerverwarming gebeurt dit grotendeels door straling. Voor stroming geldt dat de warmte wordt meegedragen door stromende lucht. Hoe warmer het medium is dat door het afgiftesysteem loopt, hoe sterker de stroming zal zijn. Voor straling geldt: hoe lager de oppervlaktetemperatuur hoe lager de warmteoverdracht. Verder wordt de overdracht door straling ook bepaald door het oppervlak van het afgiftesysteem.

In de huidige, goed geïsoleerde woningen wordt de warmtevraag steeds kleiner. “Het komt steeds vaker voor dat vloerverwarming in de praktijk net iets warmer zijn dan de kamertemperatuur. Hiermee is het stralingseffect van vloerverwarming nauwelijks nog waarneembaar. Bij convectoren kan de systeemtemperatuur ook laag worden, maar convectoren

kunnen uitgerust worden met kleine ventilatoren die een stroming door de kamer forceren (gedwongen convectie) en daarmee toch de warmte door de hele kamer kunnen brengen”, zegt Cremers.

Nog een verschil met oudere ongeïsoleerde woningen is dat er tegenwoordig weinig koude delen in de constructie voorkomen. “Omdat ‘koude’ straling door enkel glas of ongeïsoleerde muren ontbreekt, hoeft dit ook niet meer gecompenseerd te worden met een warme vloer. De zogenaamde stralingstemperatuur door alle oppervlakken in huis is immers al voldoende op peil.”

Wat overblijft is de wens voor een

relatief kleine warmtehoeveelheid die snel voorradig is. Kleine convectoren - eventueel uitgerust met ventilatoren voor een sterkere circulatie - zorgen voor een veel snellere opwarming van de lucht dan een traag reagerende vloerverwarming. Dit levert meer comfort en besparing op de verwarmingskosten op, want een vloerverwarming moet constant warmte leveren om aan het comfort te voldoen. “Bij een wisselende en relatief lage warmtevraag heeft het gebruik van convectoren dus de voorkeur boven vloerverwarming. Op systeemniveau zijn convectoren ook goed te combineren met een warmtepomp die ‘s winters voor verwarming en ‘s zomers voor koeling zorgt.”

De Zehnder Lateo is een voorbeeld van stromingswarmte.

Dankzij Zehnder Stana kan verwarmde lucht zich optimaal in de ruimte verspreiden.

Vloerverwarming versus convectoren

In het artikel hiernaast staat een uitleg waarom in een aantal gevallen stromingswarmte, zoals van radiatoren en convectoren, comfortabeler is dan stralingswarmte, zoals we die kennen van vloerverwarming. Hieronder staat wat er in de loop van de tijd is veranderd.

Huidige situatie met vloerverwarming in onze woningen:

- Woningen goed geïsoleerd.
- Lagere aanvoertemperaturen.
- Thermostaat 22 °C.

Door deze situatie ervaren veel mensen een gebrek aan comfort door bijvoorbeeld koude voeten

De reden is dat het verschil tussen de vloertemperatuur en de luchttemperatuur in de woning te laag is, waardoor de bewoners geen stralingswarmte meer van de vloer voelen. Het gevolg is dat steeds meer installateurs meldingen krijgen over een ‘kapotte’ vloerverwarming, die - eenmaal ter plekke - helemaal niet defect blijkt te zijn. De oplossing in deze gevallen is verwarming met convectoren.

Vroegere situatie met vloerverwarming in onze woningen:

- Slecht geïsoleerde woningen.
- Aanvoertemperaturen van 70 °C.
- Thermostaat 25 °C.

Door deze situatie ervoeren veel mensen een comfortabele warmte.

Maar de situatie is in veel (lang niet alle, vooral veel oudere woningen zijn nog steeds slecht geïsoleerd) woningen veranderd.

hansgrohe

De nieuwe Logis kranen

Hansgrohe biedt kranen en douches die opvallen door kwaliteit, vormgeving, comfort en technologische innovaties. Voorbeeld hiervan is de nieuwe, aantrekkelijk geprijsde Hansgrohe kranenserie Logis:

- **CoolStart:** automatisch energiekosten besparen
- **EcoSmart:** 5 l/min voor comfortabel waterbesparen
- **5 jaar garantie:** kwaliteit met een lange levensduur
- Tweegreeps kranen met **gegoten messing uitloop** voor lange levensduur en lage onderhoudskosten
- Tweegreeps kranen met **messing grepen** en keramische bovendelen voor langdurig gebruikscomfort
- Complete serie voor wastafel, bad, douche en keuken
- Te combineren met het nieuwe Crometta doucheprogramma
- Meer informatie op pro.hansgrohe.nl/logis.

Hansgrohe steunt Maarten Hermans op zijn weg naar de Olympische Spelen in Rio!

KAJAKKER MAARTEN HERMANS DROOMT VAN OLYMPISCHE SPELEN IN RIO DE JANEIRO 2016

‘Ik laat succes niet aan toeval over’

Maarten Hermans. Het is een naam die nog bij weinigen een lichtje doet branden, maar Maarten is een topsporter en een hele grote meneer in zijn sport: kajakken. Hij lag op stoom richting de Olympische Spelen in Londen in 2012, totdat het NOC*NSF besloot de geldkraan dicht te draaien. Maar de droom blijft en nu zet hij alles op alles om mee te doen aan de Spelen in 2016 in Rio de Janeiro. Er is alle reden om Maarten, die zich bedient van de slogan ‘Live your dream’, te introduceren.

“Mijn naam is Maarten Hermans. Eind 2013 mocht ik van Johan Cruijff de Male Student-Athlete Award in ontvangst nemen. Een aanmoediging omdat ik met beperkte middelen mijn droom realiseerde, een rolmodel was voor anderen en hen hielp hun dromen te realiseren. Zoals altijd had hij ook voor mij een wijsheid: mensen met beperkingen kijken naar de dingen die ze wel kunnen, mensen zonder handicap kijken

kwalificatie doorkomt en mag meedoen, dan maak ik net zo veel kans op een medaille als iedere andere kajakker”, weet hij. Zijn droom is ontstaan in 1998. Toen Maarten zeven jaar oud was, verhuisden zijn ouders naar de watermolen ‘De Volmolen’ in Waalre. Achter de molen, die momenteel wordt ingezet voor de opwekking van elektriciteit, is een onstuimig deel van de rivier de Dommel en Maarten had

echt een grote sport. In Frankrijk is het eigenlijk meer een levensstijl en daar komen echte wereldtoppers vandaan.”
Olympische Spelen
Maarten lag min of meer op koers voor de Spelen in Londen, totdat eind 2012 NOC*NSF de geldkraan dichtdraaide. Het was een koude douche. “Ik kon van NOC*NSF uit twee opties kiezen: meegaan in een uitgebreid programma en naar Australië gaan om te trainen of geen geld meer krijgen. Ik koos voor de eerste optie, maar een maand later werd de toezegging ingetrokken. Het jaar erop werd een teleurstellend jaar qua resultaten, maar ik besloot te investeren, een team met gedreven mensen net als ik samen te stellen en om sponsors te zoeken. In 2013

en je verzamelt goede mensen om je heen, dan kom je met visie en wilskracht heel ver. Die visie wil ik ook uitdragen.”
De droom die Maarten leeft, inspireert een groot aantal mensen die hij om zich heen heeft verzameld. Onder hen is de zogenoemde ‘iceman’ Wim Hof. “Wim heeft mij bepaalde mentale aspecten bijgebracht. Ik kan me bijvoorbeeld nu honderd keer opdrukken zonder adem te halen en ik kan zeven minuten mijn adem inhouden. Het feit dat ik het kan is goed, maar veel belangrijker is dat ik dankzij Wim geleerd heb grenzen te verleggen die ik niet voor mogelijk had gehouden. Ontspanning is de crux. Als ik op een wildwaterbaan naar beneden ga, dan gaat het niet

wedstrijdseizoen ben ik twee weken gaan trainen in Al Ain. Zon, concurrentie, woestijnzand en een wildwaterbaan zijn namelijk de perfecte omstandigheden om de puntjes op de i te zetten.”

Nieuwe boot
Maarten heeft rond 20.000 euro per jaar nodig voor zijn team, waarvan een belangrijk deel gaat zitten in de nieuwe boot die hij zojuist binnen heeft. “Het uitgangspunt van topsport is ‘never change a winning team’, maar door veel te trainen afgelopen jaar heb ik tien kilo spieren erbij. De boot die ik had was een 72-kiloboot en ik heb nu een 82-kiloboot. Ik dacht dat die tien kilo wel zou meevallen in de praktijk, maar dat luistert

‘Ontspanning is de crux van een goed resultaat’

naar de dingen die ze niet kunnen. Dat heb ik goed onthouden.”

“Toen ik te horen kreeg dat er niet meer in mij geïnvesteerd zou worden, kwam mijn droom terug tot leven. Ik creëer mijn eigen kansen en laat succes niet aan het toeval over. Terwijl ik eerst nog droomde van deelname aan de Olympische Spelen wist ik dat ik het daar niet mee ging redden. Ik moest mijn zinnen zetten op een medaille en mensen vinden die mijn ambitieuze plan wilden ondersteunen. Met mijn visie wist ik mensen te inspireren en kreeg ik de steun van de mensen die ik nodig had. Ik kreeg het plezier terug in de sport en ook de vrijheid.”

Tot op het bot gedreven
Dit zijn twee citaten die Maarten Hermans kenmerken: bedreigingen zijn voor hem kansen en hij is tot op het bot gedreven om zijn droom - meedoen aan en liever nog een medaille winnen op de Olympische Spelen in Rio - waar te maken. “Als je eenmaal de

snel door dat er niets leukers was dan met zelfgebouwde vlotjes in het water spelen. Of zoals hij het noemt: ‘het water te temmen.’ Toen zijn vader zag dat Maarten hier veel plezier aan beleefde, kreeg hij voor zijn verjaardag zijn eigen kano. Dat was het begin van een heuse topsportcarrière. “Ik ging meedoen aan wedstrijden in de Benelux, begon te winnen en op een gegeven dacht ik: waarom ga ik niet de wereld over met de kano om de beste van de wereld te worden? Wereldkampioen is hij nog niet, maar hij zit inmiddels structureel in de top 20 en regelmatig heeft hij een uitschieter, zoals vorig jaar toen hij bij de wereldbekerwedstrijd slalom in Praag vierde werd. “Het zit in de top allemaal zo dicht bij elkaar dat als je vierde kunt worden, je net zo goed ook eerste kunt worden.” En we moeten ons trouwens niet vergissen in de grootte van deze sport. “In Nederland is dit een sport in de marge, maar in landen als Slowakije en Tsjechië en ook in Frankrijk is kajakken

werd ik 44ste bij de wereldbeker slalom en een jaar later 4de. Toen stond voor mij vast dat een goed resultaat bij de Spelen in Rio haalbaar is.”

Visie en wilskracht
Bij Maarten is ook het besef doorgedrongen dat geld uiteraard belangrijk is, maar dat dat niet de allesbepalende factor is. “Als je een droom hebt, je gaat ervoor

om hoe snel ik daal, maar hoe ontspannen ik dat doe, waarna de snelheid vanzelf komt. Mijn sport is de enige sport waarvan de bodem beweegt. Wie zich het best kan ontspannen houdt de controle over het water en de boot en daar draait het in deze sport om.”
In februari heeft hij ook getraind in de woestijn. “Om mijn lichaam klaar te maken voor het

heel nauw. Dat is waar, dan moet ik niet weer zwaarder worden, maar dat gaat niet gebeuren. En als ik lichter zou worden, dan maakt het niet uit. Je kunt beter een te grote dan een te kleine boot hebben, want hoe groter de boot, hoe minder het water met je speelt. Bij een grote boot gaat het nog meer om techniek en kracht omdat je dan dieper ligt.”

Kwalificeren
In september dit jaar zijn in Londen de wereldkampioenschappen waar Maarten zich kan kwalificeren voor Rio. “Londen is mijn favoriete baan, want op de een of andere manier hangt daar nog de sfeer van de Olympische Spelen. Die is heel mooi om te ervaren.” Wordt hij minimaal achtste, dan gaat Maarten naar Rio. Mocht dat onverhoopt niet lukken, dan is er nog een herkansing bij de EK. “Maar daar focus ik me niet op. Op de WK moet het gebeuren.” Eind dit jaar moet duidelijk zijn of die droom uitkomt of niet.

ACTIE: Raftclinic met Maarten Hermans bij 2 DuoFresh systemen

Geberit heeft een unieke actie opgezet, waarmee u een raftclinic kan krijgen van Maarten Hermans. Bij afname van twee DuoFresh elementen, inclusief een Sigma40 bedieningsplaat, kan de installateur meedoen aan een unieke clinic in het Nederlandse trainingsgebied van Maarten in Waalre of Zoetermeer.
Ga naar www.geberit.nl/maartenhermans voor meer info en bestel nu twee DuoFresh elementen.

‘De route naar het 3D-model doet ertoe’

Laurens Oude Lashof, senior BIM-adviseur Itannex, verbaast zich er onder andere over dat ondanks alle publiciteit die eraan gegeven nog steeds niet goed met BIM wordt omgegaan. “Ik maak nog steeds mee dat ondernemers het softwarepakket Revit aanschaffen en dan zeggen: ik kan nu bimmen. Maar zo werkt het natuurlijk niet. Het resultaat van bimmen is een 3D-model, maar het is de route ernaartoe die ertoe doet”, zei hij.

Oude Lashof merkt in de installatiebranche overigens nog steeds weerstand tegen BIM. “Mensen zeggen heel vaak: waarom zouden we dat zo doen, we doen het altijd op die en die manier en dat gaat goed. Dat is de comfortzone waar installateurs uit moeten stappen. Want BIM is een nieuwe manier van werken die rendement oplevert.”

AGENDA

Vakcursussen Geberit

Geberit stelt haar kennis en kunde ter beschikking aan installateurs, ontwerpers van showrooms, managers en verder iedereen die bij de bouw van installaties in gebouwen betrokken is. Dat gebeurt door middel van een aantal eendaagse trainingen - over diverse onderwerpen - die worden gehouden in het kenniscentrum van Geberit in Nieuwegein.

De verschillende cursussen en data in 2015 zijn:

- Montageteknik PE vuilwater en hemelwater (praktijk): 16 juni, 24 september, 10 november.
- Afvoerteknik Vuilwater: 18 juni, 6 oktober, 1 december.
- Afvoerteknik Hemelwater: 9 juni, 13 oktober.
- Legionellapreventie Praktijk: 4 juni, 1 oktober en 19 november.
- Legionellapreventie: 2 juni, 29 september en 17 november.
- Service Sanitair (praktijk): 19 mei, 17 september, 26 november.

Deelname aan de cursussen is gratis. Aanmelden kan via www.geberit.nl/cursussen.

Geberit On Tour

Geberit On Tour toert ook dit jaar weer door het land met de bekende trailer met alle noviteiten van Geberit. Experts van Geberit geven informatie over onder andere het Geberit Omega inbouwreservoir, de Geberit Monolith Plus, Geberit DuoFresh en Geberit AquaClean (douchewc). Naast de sanitairsystemen ontbreken ook de leidingsystemen niet. Geberit Mapress, Mepla en PushFit worden niet alleen gepresenteerd, maar ook toegelicht tijdens demonstraties waarbij de bezoeker ook zelf de diverse leidingsystemen kan proberen en ervaren.

Geberit On Tour komt dit jaar bij:

- 20 mei, Technische Unie, Amersfoort
- 21 mei, Van Walraven, Veldhoven
- 26 mei, Technische Unie, Hilversum
- 3 juni, Van Walraven Bussum
- 16 juni, Technische Unie, Alkmaar
- 17 juni, Technische Unie, Haarlem
- 18 juni, Van Walraven, Hoofddorp
- 19 juni, Technische Unie, Utrecht
- 26 juni, Technische Unie, Leiden
- 2 juli, Plieger, Hilversum
- 3 september, Van Walraven, Mijdrecht

Kijk voor actuele data op:
www.geberit.nl/ontour

BIM is sleutel tot optimale samenwerking

Geberit en Itannex (multidisciplinaire BIM-specialist binnen de bouw en civiele techniek) hebben samen twee keer een seminar gehouden waarbij sprekers vanuit verschillende invalshoeken Bouw Informatie Modellen (BIM) toelichtten. De deelnemers werden uitgebreid geïnformeerd over de ins en outs van BIM. In InstallatieNieuws die afgelopen december verscheen, stond een uitgebreid verslag van het eerste seminar. Als u wilt kunt u deze krant, zowel in gedrukte versie als in pdf, of alleen de teksten van het seminar opvragen bij Enter Media BV. Op www.installatienieuws.com/Archief kunt u altijd de oude edities van InstallatieNieuws downloaden.

Hieronder publiceren we in een notendop de belangrijkste bevindingen.

‘BIM wordt een eis om onze partner te kunnen zijn’

Een installatiebedrijf dat niet bimt, komt er bij Vaessen Algemeen Bouwbedrijf BV in Raamsdonksveer niet of in elk geval heel moeilijk meer aan te pas. “We kunnen in de markt BIM nog niet als eis stellen omdat lang niet alle installateurs bezig zijn met BIM, maar het gaat er echt naartoe dat BIM een eis wordt om partner van ons te zijn.”

Dit zegt BIM-coördinator Daan Heijting van Vaessen Algemeen Bouwbedrijf BV, dat zich heeft toegelegd op de bouw van zwembaden, sporthallen en andere aan sport en welzijn gerelateerde projecten. Het bijna 85-jarige bedrijf werkt hiervoor samen met meer dan 350 gemeenten en is onder andere partner van NOC*NSF en Sportfondsen. Heijting hanteerde op het seminar het motto ‘Zonder gebouw geen installatie en zonder installatie geen gebouw’ en legde aan de hand van de recente bouw van topsportcomplex de Meent in Alkmaar uit waarom BIM zo belangrijk is. In de Meent komen liefst vijf sporthallen, te weten een topsporthal, een trampolinehal, een turnhal, een schermhal en een tafeltennishal en er komen horeca en commerciële ruimten. Het project kost ruim 15 miljoen euro en wordt eind dit jaar opgeleverd.

afgestemd zijn, één totaal geheel vormen”, aldus Heijting.

Voor Vaessen Algemeen Bouwbedrijf is BIM inmiddels de gewone manier van werken geworden. “Het afstemmen van de constructie op elkaar en op de installatie in BIM geeft in de praktijk een enorme boost. Door het prototype dat wij maken op de computer past alles naadloos in elkaar, wat een enorme faalkostenreductie oplevert.” Een voorwaarde voor succes is dat kennis wordt gedeeld, zegt Heijting. “Als je geen kennis wilt delen en niet wilt samenwerken en communiceren, dan werkt het niet, zo simpel is het”, aldus Heijting, die als belangrijkste boodschap heeft dat bimmen onontkoombaar is en bij alle partners in een project moet zijn geadopteerd. “Als je alles in 3D ontwerpt, maar bijvoorbeeld de W-installatie wordt in 2D getekend omdat het installatiebedrijf niet bimt, dan is dat een enorme valkuil. Installateurs die traditioneel werken, lopen een enorme achterstand op installateurs op die wel willen bimmen. Wij zoeken in elk geval altijd partners die kunnen bimmen.”

‘De i van informatie is cruciaal’

BIM-specialist Piet Fiege van Geberit stelt dat de i van informatie binnen BIM essentieel is. Want: zonder informatie stelt BIM niets voor en valt er niets te modelleren. Geberit onderschrijft dat fabrikanten hierin een sleutelrol spelen en heeft BIM daarom helemaal omarmd.

Geberit koos in eerste instantie voor content voor het softwareprogramma Revit, “omdat Revit verreweg het meest gebruikte softwarepakket voor BIM is”, legde Fiege uit. Hier is de samenwerking met Itannex uit ontstaan. Het resultaat is dat Geberit nu Revit packages (samengestelde pakketten) aanbiedt van haar sanitairsystemen en aan- en afvoersystemen, waardoor iedere installateur moeiteloos BIM-projecten kan uitwerken met producten zoals Geberit inbouwreservoirs, PE, Pluvia, Silent-db20, Mapress, Mepla en Inliner. Vanuit de gedachte dat vanuit verschillende softwarepakketten in één model samengewerkt kan worden zijn diverse Geberit-producten, waaronder Geberit inbouwreservoirs, PE, Pluvia trechters en Silent-db20, ook beschikbaar in BIM-systeem ADOMI.

‘Samen ontwerpen is de crux’

Bastiaan Lankhoorn van Schouten Techniek in Zwaag benaderde BIM vanuit de praktijk van de installateur. Het bedrijf heeft namelijk met volle overgave gekozen voor BIM en inmiddels wordt 90 procent van alle projecten gebimd. En bij 70 procent daarvan wordt samengewerkt in een bouwteam waarin alle disciplines zijn vertegenwoordigd.

“Een groot voordeel is dat je vooraan in het proces zit en dat je samen aan het ontwerpen bent”, zei hij. En prettig samenwerken smaakt naar meer. “Ik ben nog niet tegengekomen dat bij een goede samenwerking een van de partijen later met een ander gaat werken.” De installateur heeft volgens Lankhoorn alleen toegevoegde waarde als een model eerst virtueel wordt gebouwd. “Het is een gemiste kans als je dat nalaat. Dan heb je weliswaar aan het einde van de rit een prachtig beheermodel, maar daar wil geen klant voor betalen.”

‘BIM is hulpmiddel om goed samen te werken’

Ir. Peter van Luijn werd jaren geleden min of meer bij toeval BIM-specialist bij Techniplan Adviseurs, maar inmiddels kan het bedrijf niet meer zonder BIM. Groot voordeel van een BIM-model is volgens hem dat alle clashes er tijdens de ontwerpfase uit worden gehaald, met als gevolg dat faalkosten worden gereduceerd. BIM is in feite een hulpmiddel om integrale samenwerking goed te laten verlopen. Dit heeft tot gevolg dat projectpartners vanaf het begin innig met elkaar moeten samenwerken.

Een belangrijke valkuil is dat te veel informatie in het BIM-model wordt gestopt. “Als je meteen bepaalde details invult die nog niet helder zijn, dan loop je het gevaar dat die een eigen leven gaan leiden. Daardoor ontstaat een onwenselijke schijnnaauwkeurigheid.”

PIELS TECHNISCHE INSTALLATIES ZIET TOEKOMST ZONNIG IN EN BIMT VOLOP

‘Als je geen BIM hebt, krijg je bepaalde opdrachten niet meer’

Piels Technische Installaties in Rosmalen bestaat sinds 1960 en heeft inmiddels rond de 65 medewerkers. Het bedrijf met een gelijknamige Baderie onder één dak is redelijk ongeschonden door de crisis gekomen en kijkt met een zonnige blik vooruit. Meer werken met Bouw Informatie Modelleren (BIM) maakt onderdeel uit van de visie, die wordt gedeeld door algemeen directeur Marga van Venrooij-Piels en adjunct-directeur Rien Kerkhof.

Met de kip en het ei is niet helder wat er eerst was, maar met Piels Technische Installaties en Baderie Piels is het helder. Jo Piels startte in 1960 een eenmanszaak als loodgieter waar inmiddels zestig man werkt en dus was het installatiebedrijf er als eerste. Marga van Venrooij-Piels legt uit: “Mijn vader had bij de zaak een soort showroom en dat werd later een vestiging van De Vakman, een voorloper van de Baderie, die zich vrij snel na de oprichting in Den Bosch vestigde, en nog steeds van mijn zuster Jozet en haar man Sjoerd is. Daar werken inmiddels 15 mensen, dus ook de ontwikkeling daar is doorgegaan. Later kwam er een keukenstudio bij en een wens van mijn vader was om alles onder één dak te krijgen. Dat is in 2004 in Rosmalen gebeurd. Beide bedrijven vallen onder één holding, maar moeten hun eigen broek ophouden met een eigen directie. Het

is daarbij helder dat we elkaar waar mogelijk de bal toespelen. Een kenmerkend verschil tussen beide is dat Piels Technische Installaties zich voor 90 procent richt op business-to-business, terwijl Baderie Piels zich richt op de consument.”

Medewerkers

Piels Technische Installaties is redelijk ongeschonden door de crisis gekomen en telt momenteel rond de 65 medewerkers. “Ook wij hebben het niet makkelijk gehad en vooral 2014 was geen makkelijk jaar, maar de woningmarkt trekt nu weer aan”, zegt Kerkhof. Marga van Venrooij-Piels voegt toe: “Gelukkig hebben we van vrijwel niemand gedwongen afscheid hoeven nemen. Daar ben ik heel blij mee, want wij zijn één grote familie. Onze medewerkers zijn gemiddeld 15 jaar in dienst en daar zijn we trots op. Belangrijk is hierbij ook dat mijn man Niek met zijn technische inzicht de medewerkers goed aanstuurt.”

Niet afhankelijk

De bewezen strategie is dat het bedrijf niet afhankelijk is van één of slechts een paar opdrachtgevers. “Want als dan een van je opdrachtgevers omvalt, word je zo maar meegetrokken. Risicospreiding is ons devies. En dat betaalt zich uit, want nu krijgen we steeds meer klanten omdat wij hebben bewezen een stabiel bedrijf te zijn.”

De winnaars van de voorronde bij de Van Dam Groep worden gefeliciteerd door Gerrit van Dam.

Marga van Venrooij-Piels is er ook trots op dat in het bedrijf geen euro van de bank zit. “Wij zijn onafhankelijk, niets is gefinancierd en we hebben alles in eigen beheer. Daar heeft pa voor gezorgd”, zegt ze trots. “En,” meent Rien Kerkhof: “Een belangrijke kracht van ons zijn onze medewerkers en onze organisatiestructuur met korte lijnen. Iedereen werkt hier hard en er is geen negen-tot-vijfmentaliteit. Ook een usp is dat wij afspraken nakomen. Gewoon doen wat je zegt en niets beloven dat je niet kunt waarmaken. Het is allemaal niet zo ingewikkeld. We reageren ook meteen op een vraag of een storing. Als iemand

een prijs vraagt, dan wil ik het liefst dat we de offerte dezelfde dag nog de deur uit doen. Wat we ook niet doen, is meegaan in de prijzenoorlog. Wij hanteren een scherpe prijs en gaan niet onder de kostprijs zitten.”

Nieuwe medewerkers

Inmiddels gaat het weer zo goed dat nieuwe medewerkers welkom zijn. “Maar die zijn niet zo makkelijk te vinden”, zegt Marga van Venrooij-Piels. “We merken echt weer dat er krapte op de arbeidsmarkt ontstaat.”

Piels heeft een gevarieerd klantenbestand met klanten in zowel utiliteits- als woningbouw. Marga van Venrooij-Piels: “Wij doen onder andere het installatiewerk voor alle Jumbo's in Nederland, we doen steeds meer voor PostNL, ook door heel Nederland, maar we doen ook onderwijsinstellingen, confectiecentra, parkeergarages, nieuwbouw en renovatieprojecten. En recent hebben we het onderhoud gekregen van een corporatie die vierduizend woningen in Den Bosch beheert en binnenkort starten we met theater NieuwerAmstel in Amsterdam. Dus we opereren in de complete markt.” Rien Kerkhof: “We hebben klanten in heel Nederland, maar de laatste tijd opereren we steeds meer in Brabant. Dat is een beetje vanzelf gegaan, maar het is ook een bewuste keus met al die afstanden en verkeersdrukte.”

BIM

Piels heeft ook een ontwerpafdeling die volop bimt. Rien Kerkhof was onlangs aandachtig deelnemer aan het BIM-seminar dat door Geberit en Itannex is georganiseerd (zie ook pagina 6-red.) en heeft op basis van de verhalen, voor zover hij dat al niet wist, vastgesteld dat BIM onontkoombaar is. “Wij werden door leveranciers en opdrachtgevers steeds vaker op BIM gewezen en op een gegeven moment kwam er een opdracht voorbij waarbij BIM in het bestek stond. Die relatie wilden we niet kwijt en toen hebben

we via Itannex BIM geïmplementeerd. Twee medewerkers zijn op cursus gegaan en sindsdien bimmen we steeds vaker.”

“De grootste voordelen zijn de voordelen die iedereen noemt en die dus waar zijn: de reductie van faalkosten en het verkorten van de bouwtijd. Verder geven wij er met BIM blijk van dat we naar de toekomst kijken en vooruitstrevend zijn en dat is een belangrijk signaal. Het is helder: BIM is niet tegen te houden en dan kun je óf vroeg óf laat instappen. Wij doen het liefst vroeg.”

Relatie verandert

Kerkhof merkt nu al dat de relatie met opdrachtgevers door BIM verandert. “We worden steeds vaker vanaf het begin van het traject bij de bouw betrokken. Ik moet daarbij wel zeggen dat wij nu verder zijn dan veel van onze opdrachtgevers.”

De investering was behoorlijk. “Je hebt de aanschafkosten van de software en ook nieuwe hardware, want we hebben veel meer geheugen nodig.” Marga van Venrooij-Piels: “Je ziet momenteel dat vooral grote bedrijven met BIM werken. Wij zitten ertussenin en hebben wel gekozen voor BIM, want het is heel simpel: zonder BIM krijg je bepaalde opdrachten niet en dat wordt in de toekomst alleen maar meer.”

Kerkhof: “In een organisatie met onze omvang is het wel moeilijk, want wij kunnen hier geen twee of drie man voor vrijmaken. Wij moeten het tussen de soep en de aardappelen door doen. Maar dit is absoluut een interessante uitdaging. Wat het seminar heeft opgeleverd? Ik heb vooral meegekregen wat de valkuilen zijn en wij willen daar niet in vallen.” Het is geen toeval dat Kerkhof op het seminar kwam dat door Geberit is georganiseerd, want Piels is Geberitminded. “We installeren de inbouwreservoirs, Geberit Mapress en af en toe PushFit en we maken graag gebruik van de kennis die bij Geberit aanwezig is.”

Continental Cyclingteam Jo Piels

Continental Cyclingteam Jo Piels is een fenomeen in wielercrinnen en is vermaard vanwege het grote aantal talenten dat regelmatig doorstroomt. Naamgever is Jo Piels van Piels technische installaties en Baderie Piels in Rosmalen. Piels is al 25 jaar sponsor van het team dat sinds 2006 de naam van de belangrijkste sponsor draagt. “Dit is goed voor de naam van ons bedrijf en ik heb er veel aardigheid in. Anders was ik er al mee gestopt”, zei Jo Piels vorig jaar in InstallatieNieuws.

Een kwart eeuw geleden rolde Jo Piels bij toeval het wielrennen in en dat ging op een manier zoals dat wel vaker gaat: “Een zoon

van mijn broer fietste bij de junioren en nieuwelingen en ik ging vaak kijken. Op een gegeven moment werd ik gevraagd of ik wilde sponsoren, want zo'n team heeft altijd sponsors nodig. Dat deed ik. Eerst bescheiden, maar van lieverlee groeide het bedrag. In 2002 werd Cyclingteam Bert Story-Piels (Bert Story is de regionale BMW-dealer) geboren en nadat Bert Story stopte vroeg manager Rijk Vink in 2006 of het team kon doorgaan onder de naam Cyclingteam Jo Piels. Dat hebben we gedaan.”

Talenten

Cyclingteam Jo Piels, dat uitkomt in de zogeheten continentale cir-

cuits van de UCI (zeg maar de Jupilier League van het wielrennen, de renners zijn semiprof), staat bekend om de talenten die worden opgeleid. Een paar wapenfeiten: Bert-Jan Lindeman verhuisde in 2011 naar Vacansoleil-DCM en Maurits Lammertink maakte in 2012 dezelfde stap. Vorig jaar eindigde Jochem Hoekstra als vierde in de 4-daagse van Berlijn, Twan Brusselman won de vaderlandse beloftencompetitie en Steven Lammertink werd Nederlands kampioen tijdrijden. Van het team maken achttien wielrenners deel uit, onder wie twee wielercrossers.

Tevreden

Jo Piels zei in InstallatieNieuws tevreden te zijn over het team en het feit dat de naamsbekendheid groeit en daar kan Marga van Venrooij-Piels zich volledig in vinden. “We krijgen klanten die zeggen dat ze ons wielerteam kennen en relaties vinden het leuk wanneer ze worden uitgenodigd voor een wielervedstrijd. Er is alles bij elkaar een enorme positieve invloed op ons bedrijf en daar doen we het voor.”

Belang hergebruik regenwater in Grundfos Ecademy

Grundfos heeft in de Grundfos Ecademy nieuwe informatie opgenomen over het belang van hergebruik van regenwater.

Regenwater kost niets en is bovendien vrij van kalk, waardoor het eeuwig zonde is dat het water in het riool verdwijnt. Het water is bij uitstek geschikt om mee te wassen (er is veel minder wasmiddel nodig), ramen te wassen (streekloos) en planten water mee te geven. En een toilet dat wordt gespoeld met hemelwater biedt de grootste besparing op watergebruik.

Om nuttig gebruik te maken van regenwater is het opvangen van water vanaf bijvoorbeeld daken of bestratingen voldoende. Dit is goed voor gemiddeld 46 procent van de waterbehoefte per jaar. In veel commerciële gebouwen en scholen kan de winst nog veel groter zijn. Verder vindt de installateur in de Grundfos Ecademy informatie over welke pompen je kunt gebruiken voor dompelbare of droog opgestelde oplossingen voor regenwater. Leer er meer over op de Grundfos Ecademy, www.grundfos.nl/ecademy.

Opgevangen regenwater kan met behulp van een pomp makkelijk worden hergebruikt.

NIEUWE EISEN AAN INSTALLATIEWERKZAAMHEDEN

NEN 1006 wordt in september gepubliceerd

In september 2015 wordt de geheel herziene NEN 1006 gepubliceerd. Deze norm is van grote invloed op installatiewerkzaamheden. Tijdens de zesde editie van het TVVL Nationaal Congres Sanitaire Technieken treedt NEN voor het eerst naar buiten met de nieuwe normen.

De norm NEN 1006 bevat alle eisen waar een leidingwaterinstallatie aan moet voldoen uit het oogpunt van volksgezondheid, veiligheid en doelmatigheid. NEN 1006 wordt onder meer uitgebreid met nieuwe eisen die gesteld worden aan de warmtapwaterinstallatie.

Aanvullingsbladen

De herziening van NEN 1006 ('Algemene voorschriften voor leidingwaterinstallaties') is nodig omdat de laatste grote wijzigingen dateren uit 2002. Daarna zijn er wel aanvullingsbladen verschenen, maar het werd gezien allerlei ontwikkelingen de afgelopen jaren tijd voor een compleet herziene normering.

Belangrijkste wijzigingen NEN 1006

De volgende punten zullen

De norm NEN 1006 bevat alle eisen waar een leidingwaterinstallatie aan moet voldoen uit het oogpunt van volksgezondheid, veiligheid en doelmatigheid.

verwerkt en opgenomen worden in de herziening van NEN 1006:

- Aanpassing en uitbreiding van bepalingsmethoden van eisen die gesteld worden aan de benodigde druk- en volumestroom, temperaturen en materiaalgebruik;
- Aanpassing van de persproef: eisen aan ingebruikstelling en dosiervorming bij de installatie;
- Uitbreiding van de grondslagen op het gebied van temperatuur,

fysische, chemische en microbiologische kwaliteit van het water aan tappunten en te hoge stroomsnelheden;

- Aanpassing in de voorschriften voor de aanleg van de installatie;
- Uitbreiding van de eisen aan de warmtapwaterinstallatie.

Het symposium vindt plaats op 10 juni in Stadshal Theater de Flint in Amersfoort. Aanmelden kan op de website www.tvvl.nl.

Samen naar de toekomst

Vier mee en win een AirWheel!

Meld u aan voor de actie op www.samennaardetoekomst.nl

Zehnder – J.E. StorkAir wordt Zehnder

Zehnder, uw partner voor het totale binnenklimaat

Zehnder - J.E. StorkAir wordt Zehnder. Na eerder de krachten al te hebben gebundeld, zullen wij vanaf 1 maart 2015 als één merk verder gaan. Hierdoor is nog meer synergie mogelijk als totaalleverancier voor het binnenklimaat. Door de optimale afstemming tussen onze expertisegebieden ventilatie, verwarming, koeling en filtering kunnen we, naast afzonderlijke producten, totaaloplossingen bieden voor een gezond, comfortabel en energiezuinig binnenklimaat in woningen en gebouwen.

Het ventilatieteam van ervaren en gespecialiseerde medewerkers blijft u ondersteunen en uw vertrouwde contactpersoon is en blijft dezelfde. Vanaf 1 maart is er een website voor alle producten en systemen die we aanbieden: www.zehnder.nl.

zehnder J.E. StorkAir

Filtering

Ventilatie

Koeling

Verwarming

UNIEK NIEUW DIERENPARK IN EMMEN

De Groot Installatiegroep werkt mee aan Wildlands Adventure Zoo

In Emmen wordt momenteel hard gebouwd aan de nieuwe diertuin die volgend jaar april wordt geopend onder de nieuwe naam Wildlands Adventure Zoo. Deze komt in de plaats van het Noorder Dierenpark. VolkerWessels-dochters Kondor-Wessels Projecten, Homij Technische installaties, KWS Infra en Koenen Bouw bundelen hiervoor de krachten en werken samen met een groot aantal onderaannemers. Eén daarvan is De Groot Installatiegroep in Emmen, die voor een belangrijk deel van de leidingen Geberit Mapress installeert. Projectleider Gerjan Kruit legt uit wat dit project uniek maakt en waarom is gekozen voor Mapress.

Het thematische dierenpark van de toekomst, dat moet Wildlands Adventure Zoo worden. In Wildlands komen geen zichtbare kooien, want het is de bedoeling dat de bezoeker een 'jungle-experience' beleeft. De dieren verblijven in een natuurgetrouwe omgeving en de bezoekers zien geen hekken of andere barrières.

In ruim afgezette paden die zich kronkelen door vijf kilometer rotsen wordt straks gewandeld door de delen Nortica (de wereld van onder andere de ijsberen), Serenga (de wereld van de droogte die we van Afrika kennen) en Jungola (de wereld van de regenwouden). De bouwwijze is uniek. Van het park is een maquette gemaakt op schaal 1:87. Een computer snijdt deze maquette als het ware in stukjes en deze plakjes zijn de bouwtekeningen waarmee wordt gewerkt.

Loodgieterswerk

In april vorig jaar hoorde De Groot Installatiegroep dat het als onderaannemer van Homij Technische Installaties de opdracht kreeg om in Wildlands het loodgieterswerk van alle gebouwgebonden installaties te doen. In juni is gestart met zes man op de bouw, inmiddels zijn dit er tien en in de zomer worden nog meer installateurs verwacht, want dan moet er worden gepiekt. In oktober is de oplevering, maar het nieuwe dierenpark gaat pas op 1 april volgend

jaar open voor publiek. In de tussenliggende maanden worden de dieren verhuisd en krijgen zij tijd om te wennen aan hun nieuwe omgeving.

Noorder Dierenpark

Dat de keus op De Groot Installatiegroep viel was niet zo heel vreemd, want los van de goede offerte zit het hoofdkantoor van het bedrijf in Emmen en De Groot Installatiegroep heeft ook bijgedragen aan het oude Noorder Dierenpark dat ongeveer een kilometer verderop ligt. "In het oude park hebben wij vooral de luchtbehandelingsinstallaties voor zowel de bezoekersruimtes als de dierenverblijven geïnstalleerd. Ja, natuurlijk moet ook van dierenverblijven de lucht worden behandeld, want veel dieren en planten gedijen nu eenmaal bij een juiste temperatuur en vochtigheid. Dat luistert heel nauw. Bij het nieuwe dierenpark zijn de rollen in feite omgedraaid, want hier doen we niet de luchtbehandeling, maar wel het leidingwerk voor de binneninstallaties."

Geen standaardwerk

Het leuke aan deze opdracht is, zegt Kruit, dat dit geen standaardklus is. Er zijn de nodige uitdagingen. Bijvoorbeeld: "Dit is niet alleen een dierenpark, maar ook een waterwingebied. Dat betekent dat alle rioleringen in de betonvloer moeten komen en waar dat niet kan, moeten deze dubbelwandig zijn. Het hemelwater wordt centraal opgevangen en hergebruikt als bedrijfswater voor onder andere de drinkvoorzieningen van de dieren en de toiletten worden ermee gespoeld.

Een andere uitdaging zijn de toepassingen voor specifieke dieren. In de installatiemarkt komt het nu eenmaal nooit voor dat we drinkwaterbakken voor olifanten of neushoorns moeten maken, ik noem maar een voorbeeld. Wij hebben in het geval van de olifanten gekozen voor een rvs drinkbak die in beton wordt gegoten. Als de olifant er dan met een boomstam tegenaan slaat, is er niets aan de hand. En zo heeft elk dierenverblijf zo zijn eisen."

Gerjan Kruit: 'De leidingen in de dierenverblijven moeten dierproof zijn en dat betekent dat er geen kunststof kan worden gebruikt.'

De Geberit Mapress die in het restaurant wordt geïnstalleerd wordt natuurlijk weggewerkt, in tegenstelling tot de leidingen in de dierenverblijven.

Geberit Mapress

Voor een belangrijk deel van de leidingen wordt Geberit Mapress geïnstalleerd. Kruit: "De leidingen in de dierenverblijven moeten dierproof zijn en dat betekent dat geen kunststof kan worden gebruikt. En voor de toepassing hier is Mapress dan de beste keus. Verder leggen we ook de waterleidingen aan voor onder andere de restaurants."

Verschillende soorten

Een belangrijk voordeel in dit geval is dat Mapress er in verschillende soorten is, zegt Kruit. "In het verblijf van de pelsrobber wordt bijvoorbeeld CuNiFe toegepast (dit zijn leidingen van een legering van koper, nikkel en ijzer-red.) omdat deze zoutwaterbestendig moeten zijn. De rest van de leidingen worden in koper en rvs uitgevoerd." In de dierenverblijven worden de leidingen niet weggewerkt. "Daar is voor gekozen, omdat er dan makkelijk en zonder breekwerk kan worden voorzien in een uitbreiding van het aantal drinkbakken. In alle gebouwen waar bezoekers komen, zijn de leidingen natuurlijk niet te zien."

Kruit is erg te spreken over de kwaliteit van Mapress en over de ondersteuning door Geberit. "We hebben bijvoorbeeld recentelijk met het bedrijf de cursus rioleringstechniek van Geberit gevolgd en ik kan niet anders zeggen dan dat een zeer informatieve bijeenkomst was waar we veel inzicht hebben gekregen. Geberit is daar echt bijzonder in. En de watertoren in Nieuwegein is natuurlijk uniek, want dat is de enige plek waar je heel goed kan zien hoe water zijn weg zoekt in de leidingen en in het riool."

De Groot Installatiegroep

De Groot Installatiegroep ontwerpt, installeert, inspecteert en onderhoudt in Nederland kwalitatief hoogwaardige werktuigbouwkundige-, elektrotechnische-, en brandbeveiligingsinstallaties voor industrie, utiliteit en woningbouw. Enkele kernwaarden van De Groot Installatiegroep zijn zorg voor veiligheid en gezondheid van medewerkers, zorg voor het milieu, werkplezier, maatschappelijk betrokken, klantgericht, servicegericht en betrouwbaar.

De grote kracht is dat De Groot Installatiegroep, waar rond de vierhonderd mensen werk vinden, totaalinstallateur is waardoor alle installatiewerkzaamheden (ook elektrotechniek) kunnen worden uitbesteed bij één bedrijf in plaats van aan verschillende subcontractors.

Alle vestigingen van De Groot Installatiegroep (de hoofdvestiging zit in Emmen en verder zijn er filialen in Groningen, Lelystad, de Blesse, Hengelo, Apeldoorn, Ridderkerk en Tilburg, de laatste twee vormen de divisie Brandbeveiliging) beschikken over ontwerp- en werkvoorbereidingsafdelingen. De kwaliteit binnen De Groot Installatiegroep wordt gegarandeerd door kwaliteitscertificaten voor alle vestigingen.

Naast Wildlands werkt De Groot Installatiegroep momenteel ook aan onder andere een nieuwe zuivelfabriek van Friesland Campina in Leeuwarden en aan een aantal ziekenhuizen.

Wildlands Adventure Zoo wordt ruim twee keer zo groot als het huidige Noorder Dierenpark.

PROBLEEM SCHEELT 4.400 FULLTIME ARBEIDSPLAATSEN

Huizen onder water hebben negatief effect op bouwsector

Een serieuze bedreiging voor de bouwsector is dat ruim een miljoen woningen in Nederland 'onder water' staan. Om de boel vlot te trekken is het een overweging om de normen voor jonge huishoudens met inkomensperspectief te versoepelen - door een leeftijdsgebonden toeslag

op de leenruimte - of enige verruiming te bieden voor huishoudens met een restschuld.

Dit concludeert het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) na onderzoek in opdracht van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn).

Voor de huishoudens waarvan de eigen woning onder water staat, geldt dat ze een hogere hypotheek hebben dan de geschatte waarde van de woning. Bij deze gezinnen is de verhuisbereidheid er wel, maar in de praktijk komt het er vaak niet van. Op korte termijn stellen hierdoor naar schatting 32.000 tot 38.000 huishoudens een verhuizing uit. Zonder de lagere woonmobiliteit zou de bouwproductie in 2015 naar schatting 525 miljoen euro hoger uitvallen en de werkgelegenheid in de bouw zou in dat geval 4.400 fulltime arbeidsplaatsen hoger zijn. Bij de toeleverende industrie en aanpalende sectoren betreft het nog eens 2.200 fulltime arbeidsplaatsen.

Vooral de steeds strenger geworden woonlastennormen, de zogenaamde LTI-normen, werken negatief. Bijna de helft (44 procent) van de huishoudens met restschulden kan niet verhuizen vanwege deze woonlastennormen. De belangrijkste oplossingsrichting is volgens het EIB het verruimen van de LTI-normen. Deze oplossing kan alleen worden geboden door de nationale politiek, die de regelgeving op dit punt bepaalt.

Duurzaam is tegenwoordig net zo gewoon als kwaliteit

Duurzaamheid is tegenwoordig gemeengoed en heel gewoon in de bouwsector, net als kwaliteit.

Duurzaamheid is het fenomeen markteis inmiddels al voorbij want het is simpel: een oplossing moet duurzaam zijn, anders wordt deze niet eens in beschouwing genomen. Dit geldt zowel voor nieuwbouw en renovatie als voor onderhoud.

Bijna 80 procent van de opdrachtnemers zegt proactief te zijn op dit gebied, zelfs wanneer de eindgebruiker daar niet om vraagt, terwijl dit percentage bij de opdrachtgevers rond 62 procent ligt. De verwachting is dat uiteindelijk alle partijen proactief zullen zijn met betrekking tot duurzaamheid. Hiertoe worden zij ook aangezet door andere partijen, want twee op de drie geeft aan dat de organisatie door andere partijen wordt gestimuleerd na te denken over duurzame oplossingen.

BIM

voor de installatiebranche

ITANNEX

web
telefoon
e-mail
twitter
linkedin
youtube

itannex.com
088 872 00 00
info@itannex.com
@itannex
linkedin.com/company/itannex
youtube.com/itannex

Volkswagen Caddy4 is mooier, beter, veiliger en zuiniger

Deze keer eens geen test - een belangrijke reden is dat er de laatste tijd niet zo gek veel nieuwe modellen zijn doorgekomen - maar een vooruitzicht op een bestelauto waarvan je bij voorbaat weet dat het een bestseller gaat worden: de nieuwe VW Caddy. Onlangs publiceerde VW de eerste foto's en gegevens, maar met zelf rijden moeten we nog even wachten tot de zomer. We beloven de auto dan ook in het najaar aan de tand te voelen, maar we starten met deze preview.

Caddy4 is de werknaam die VW aan de nieuwe Caddy geeft en dat is ook precies wat het is: de opvolger van de derde generatie die inderdaad wel aan vernieuwing toe

was. Te beginnen bij het uiterlijk, dat zichtbaar maar aan de andere kant ook weer niet té, onder handen is genomen. Scherpe, horizontale lijnen, een gelaagde opbouw, een groter logo, een meer markante grille en de ietwat gewijzigde koplampen vormen nu veel meer een eenheid met de carrosserielijnen die doorlopen tot in de nieuwe deuren. De bumper mondt aan de onderzijde uit in grote luchtroosters met aan de zijkanten plaats voor optionele mistlampen. Over de motorkap lopen nog steeds twee vouwen, maar deze zijn scherper geworden. Deze lijnen sluiten aan op de koplampen en lopen over de zijdeur naar een loodlijn die in de B-stijl (de tweede stijl gemeten vanaf de voorkant, dus zeg maar de

Slechtere ogen leiden niet tot meer ongevallen

De effecten van het krijgen van slechtere ogen op het ongevalsrisico zijn gering, vooral omdat de personen die dit betreft (ouderen vooral) het gebrek op de een of andere manier compenseren. Bovendien blijkt dat veel personen bij wie het zicht minder wordt, dat zelf pas heel laat of zelfs niet in de gaten hebben.

Dit blijkt uit een overzicht van de SWOV over de beperking van visuele waarneming in het verkeer. Visuele beperkingen van de automobilist zullen van invloed zijn op de uitvoering van de rijtaak, maar meer ongevallen ontstaan er niet door en dus hoeven er wat de SWOV betreft ook geen wettelijke maatregelen - bijvoorbeeld in de vorm van een verplichte ogentest vanaf een bepaalde leeftijd - te komen. Uit onderzoek blijkt dat het risico op een ongeval van mensen met een visuele beperking een factor 1,09 hoger ligt dan van gezonde bestuurders. Deze risicoverhoging is klein ten opzichte van die van andere beperkingen, zoals hart- en vaatziekten (1,23) en het gebruik van medicijnen of drugs (1,58).

Hulpmiddelen veelal afdoende

Verminderd zicht is een verzamelnaam voor allerlei aandoeningen en in een aantal gevallen kunnen hulpmiddelen afdoende zijn. Bij verminderde gezichtsscherpte, waarbij vooral bijziendheid in het verkeer een probleem kan zijn omdat je daardoor in de verte dingen niet scherp ziet, kan bijvoorbeeld een zogeheten bioptische telescoop (foto) helpen. Maar er zijn ook oogaandoeningen waar weinig over bekend is. Contrastgevoeligheid is daarvan een voorbeeld. Dit is het vermogen om onderscheid te maken tussen een object en de achtergrond. Naarmate men ouder wordt neemt de contrastgevoeligheid af, maar er is geen onderzoek gedaan naar wat dit betekent voor de verkeersveiligheid. Kleurenblindheid is een oogziekte die je vanaf je geboorte hebt. Het is gebleken dat verkeersborden met een witte bies tussen twee kleurvlakken goed helpen en op deze wijze worden de verkeersborden tegenwoordig dan ook uitgevoerd. Hoe dan ook staat vast dat ogen naarmate men ouder wordt slechter worden. De gevolgen van de meeste visuele aandoeningen zijn met hulpmiddelen of behandelingen te beperken, maar het is dan wel belangrijk dat mensen zich bewust zijn van hun visuele beperkingen. Dit is een punt van aandacht, maar in een verplichte ogentest ziet de SWOV vooralsnog geen heil.

stijl waarin de deur sluit) opgaat. Na de B-stijl zijn de flanken van de Caddy4 overigens niet anders, maar dat is niet zo vreemd want hier vind je alleen nog het besteldeel en dat moet vooral praktisch zijn. De achterzijde daarentegen is wel weer onder handen genomen. De achterklep (of-deuren, die keus is aan de gebruiker) is vernieuwd en geeft de auto een wat meer vierkante look, terwijl voor meer aerodynamica maar vooral ook voor een vlotter uiterlijk een stijlvolle spoiler met derde remlicht standaard is.

Interieur

De belijning aan de buitenkant is doorgetrokken naar het interieur. Het nieuwe dashboard - zoals we van VW mogen verwachten functioneel en zonder tierlantijnen - ligt een pietsie hoger en strekt zich breed uit tussen de A-stijlen. Er is een groot documentenvak en

boven het ruime dashboardkastje zit een extra vak. Ook in de deuren zijn grote vakken ingeruimd, waar 1,5 literflessen in passen. Dan is het wel zo handig dat er ook bekerhouders zijn en die zijn te vinden in de middenconsole. Aanvullende bergruimte is te vinden in een vak tegen het dak en (optioneel) in vakken onder de stoelen. Het stuur is vernieuwd, de voorruit is te verwarmen en de Caddy is voorzien van nieuwe infotainment- en navigatie-systemen.

In de laadruimte is vrijwel niets veranderd. De maten zijn hetzelfde als bij de Caddy3 en dat is wel een minpunt, want de breedte van de laadruimte is nog steeds maar 117 centimeter en daar past geen europallet tussen. Een optie is een dakluik voor lange leidingen. In de vloer zitten zes sjorogen, in de ook weer leverbare Caddy4 Maxi (de verlengde versie) zijn dat er acht.

Motoren

De nieuwe Caddy is verkrijgbaar met vier viercilinder turbodieselmotoren (75, 102, 122 en 150 pk) en vier benzinemotoren, waaronder een nieuwe driebcilinder 1.0 liter unit van 102 pk (deze komt een paar maanden na de zomer). Er is ook een aardgasmotor, genaamd TGI, met een vermogen van 110 pk.

Nieuwe systemen

Verder stopt Volkswagen de Caddy4 vol met nieuwe systemen om de efficiency en veiligheid te verbeteren. Zo is er onder meer start-stop bij alle motoren, komt er naast cruisecontrol ook adaptive cruisecontrol, parkassist plus een 360 gradencamerasysteem, driveralertsysteem en een automatisch noodremsysteem. De nieuwe Caddy wordt deze zomer leverbaar en de prijzen worden binnenkort bekendgemaakt.

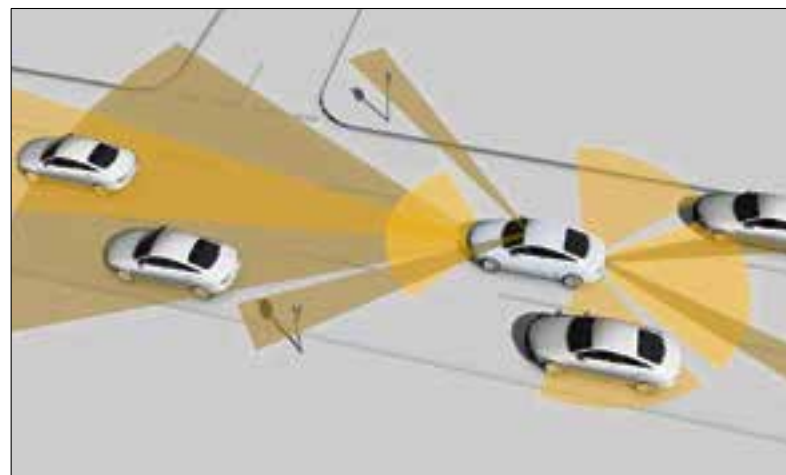
Ouderen hebben baat bij technische hulp

Oudere, ervaren automobilisten kunnen baat hebben bij systemen die tijdens het rijden verkeersinformatie aanbieden, de zogeheten advanced driver assistance systems (ADAS). Bestuurders met ADAS waren minder vaak betrokken bij botsingen, staken kruisingen vlotter over en reden sneller dan bestuurders zonder ADAS.

Dat blijkt uit onderzoek dat Mandi Dotzauer deed in het Universitair Medisch Centrum Groningen op basis waarvan zij onlangs promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Bestuurders vanaf 65 jaar hebben een groter risico om bij ongevallen betrokken te raken en daardoor gewond te raken of te overlijden. Vooral bij ongevallen op kruisingen zijn oudere bestuurders oververtegenwoordigd. Omdat zij vaak veel rijervaring hebben, zijn de problemen die ze ervaren bij het autorijden waarschijnlijk niet het gevolg van onvoldoende expertise, maar van visuele, cognitieve en motorische functiebeperkingen door veroudering en daarbij vaak optredende

aandoeningen. Rijondersteuning kan ervoor zorgen dat ouderen zo lang mogelijk onafhankelijk en veilig mobiel kunnen blijven. Voor haar onderzoek liet Dotzauer achttien ervaren automobilisten tussen de 65 en 82 jaar meerdere malen een rit maken in een rijsimulator; de experimentele groep met ADAS, de controlegroep zonder. Het systeem had duidelijke effecten op het rijgedrag. Bestuurders met de beschikking over het systeem keken minder opzij, staken kruisingen vlotter over, reden

sneller en ze veroorzaakten minder botsingen dan de bestuurders zonder ADAS. Dotzauer onderzocht daarnaast een groep oudere automobilisten met de ziekte van Parkinson. Ook bij hen bleek ADAS van invloed te zijn op het rijgedrag: de tijd om een kruising over te steken nam af, evenals het aantal keren dat ze stopten voor de kruising. Ook had het systeem effect op de snelheid: wanneer het systeem werd uitgezet, leidde dit tot een verandering in de rijnsnelheid.

Geberit PushFit**■ GEBERIT**

De toekomst begint nu.

**KNOW
HOW
INSTALLED**

Het Geberit PushFit insteeksysteem voor drinkwater en verwarming stelt hoge eisen aan sterkte, veiligheid en flexibiliteit. Twee afdichtringen, rvs fixatieklauwen, een robuuste fitting en een duidelijk zichtbare insteekindicator zorgen voor een veilige verbinding. Met daarnaast een lichtgewicht meerlagenbuis in de diameters 16, 20 en 25 mm voor de snelle en eenvoudige verbinding met de hoofdleiding op elke verdieping. Snelle insteek. Betrouwbare installatie. Professioneel vakmanschap. Dat is wat wij bedoelen met "Know-How Installed". → www.geberit.nl